

Landsforeningen af Patientrådgivere og Bistandsværger i Danmark
Ole Kølle
Formand

Kalundborg den 8. november 2012

Til
§ 71 Tilsynet.
Christiansborg
Att. Anne Mette Risager

Hermed fremsendes generelle og mere specifikke spørgsmål til behandling på mødet med Tilsynet onsdag den 14. november kl.14.30 – 15.30.

LPD takker for henvendelsen fra § 71 Tilsynet om at komme til vores mindst årlige møde. LPD glæder sig som sædvanligt meget til dette møde og sætter stor pris på denne kontakt Tilsynet og LPD i mellem.

LPD tror, at det er meget vigtigt, at der er denne gode kontakt mellem Tilsynet og den eneste ikke ”interessebaserede” forening i landet omkring psykiatri, hvis opgaver tillige er lovbundne.

LPD vil indlede mødet med en kort **status** over patientrådgivernes og bistandsværgernes arbejde pt. (også de bistandsværger, som specifikt tager sig af de her anbragte grønlandere.)

Efterfølgende vil vi gerne sætte fokus på bl. a. to meget vigtige områder, som IKKE fungerer tilfredsstillende, selv om loven ellers helt klart på det ene område er meget tydelig, mens dette til gengæld kniber på det andet område.

Jeg vil godt starte med sidstnævnte først.

Det er vigtigt her at huske på, at vi har to typer af bistandsværger, der **alle** kan komme i den situation, at de skal fungere som patientrådgiver.

Den første kategori, er dem, som LPD i hverdagen kalder for ”**pårørendebistandsværger**”, idet de ofte er udpeget blandt pårørende eller vennekreds til den dømte, som loven pt. foreskriver, at man skal gøre.

Denne kategori af bistandsværger har typisk kun denne ene person, som de er bistandsværge for. Man skulle derfor tro, at dette ville være optimalt.

Det er desværre det stik modsatte, hvilket jeg vil forklare senere.

Den anden kategori er dem, som LPD i hverdagen kalder for ”**listebistandsværger**”, dvs., at det er bistandsværger som de enkelte politikredse kan ”trække” på, hvis der ikke kan findes en fra førstnævnte kategori (pårørende – vennekreds mv.), hvad der ofte er tilfældet.

Listebistandsværgerne (sådan nogen som bl. a. os 3 til mødet) bliver ansat af Statsforvaltningerne og videregivet til de enkelte politikredse inden for Statsforvaltningernes område. Disse bistandsværger (og nu også pårørendebistandsværgerne, hvad ikke var tilfældet før den nye revision af loven for et par år siden), skriver under på, at der må laves en udvidet straffeattest på personen.

Opgaverne for begge grupper er beskrevet i bekendtgørelsen for bistandsværger, som bl. a. findes i den håndbog, som Tilsynet fik ved vores sidste møde.

Når jeg tidligere har skrevet, at gruppen af pårørendebistandsværger har det meget svært, skyldes dette bl. a. , at de ud over at være bistandsværge i lovens forstand , skal de også være : mor – far – søn – onkel - tante osv.

I rigtig mange tilfælde får disse personer ofte ” følelser” i klemme, idet det kan være meget svært, både at skulle være ” myndighedspersonen ”(læs bistandsværge) og samtidig være den omsorgsfulde og meget nærværende pårørende.

LPD har ved flere lejligheder gjort opmærksom på dette ” skisma” og finder, at det nu må være på tide, at politikerne (herunder § 71 Tilsynet) får lavet loven om.

HELLERE I GÅR END I MORGEN.

LPD tror ikke , at det i sin tid, da loven blev lavet, var **kassetænkning**, der gjorde, at pårørendebistandsværger ikke får honorar, men kun kan få kørsel op til 5 gange årlige besøg. Klienter, som har en bistandsværge fra pårørendegruppen har en ringere **retsstilling** end øvrige klienter, hvad LPD ikke tror var hensigten med loven.

Når det drejer sig om den situation, hvor bistandsværgeren skal være patientrådgiver, er de sidste endnu mere ” på Herrens mark”, idet mange slet ikke ved, hvad det vil sige at være bistandsværge og da slet ikke patientrådgiver.

Det er jo sådan, at en bistandsværge skal være patientrådgiver , når en klient udsættes for en eller anden form for tvang jf. lov om tvang i psykiatrien (kan delvis læses i håndboegn). Meget ofte er personalerne rundt om på afdelingerne også uvidende og det betyder ofte, at klienten ikke får den hjælp i den givne situation, som vedkommende har meget brug for.

Det værste i denne situation er, at LPD IKKE kan få en klar tilkendegivelse af, hvilken bekendtgørelse, der er gældende i disse situationer.

Hvis man både skal være bistandsværge og patientrådgiver med det ekstra arbejde, som dette medfører, må man nødvendigvis også skulle have 2 honorarer for 2 job. Det primære job er bistandsværge, så når LPD spørger, siger vi, at det er denne bekendtgørelse, som er gældende (også selv om bistandsværgeren agerer patientrådgiver).

Dette er IKKE tilfredsstillende for nogle af parterne.

Nogle afdelinger har derfor indført, at der altid beskikkes en patientrådgiver fra ” listen ”. Dvs. en ny person, som ofte kun ser patienten kort (så længe tvangsforanstaltningen finder sted).

Dette ROD må ophøre nu, og LPD håber meget, at Tilsynet kan sætte ” noget i værk ”, så dette sker.

De ca. 20 – 25 grønlandske bistandsværger (de personer, som tager sig af de her anbragte dømte grønlændere, de fleste af disse er grønlændere) er her ladt endnu mere i stikken, idet

LPD får rigtig mange tilbagemeldinger om en dårlig servicering fra Det Grønlandske Hus, som kun er blevet bedt om at varetage bistandsværgeordningen for Direktoratet for Kriminalforsorgen og ikke har spor kendskab til patientrådgiverordningen. Mange af disse bistandsværger har mange gange klaget til Det Grønlandske Hus over denne ringe eller helt manglende servicering, men intet er sket.

På finansloven er afsat ca. 600.000.000 kr til aktivitets – og oplysningsarbejde for ALLE landets bistandsværger. Heraf får Det Grønlandske Hus mellem 120.000 og 150.000 kr om året til servicering af de ca. 25 bistandsværger, der varetager de indsatte grønlanderes interesser.

Herudover får denne gruppe, på lige fod med alle andre patientrådgivere og bistandsværger, som LPD har kendskab til, LPD – avisen – håndbog for patientrådgivere og bistandsværger- mulighed for deltagelse i kurser afholdt af LPD mv.

LPD udsender LPD – avisen 4-5 gange om året – afholder 2-3 kurser og bruger rigtig mange frivillige timer til telefonhenvendelser - foredrag- debatter-høringer mv-

LPD servicerer på denne måde mellem 1000 og 1500 patientrådgivere og bistandsværger for restbeløbet samt beløbet fra Sundhedsministeriet (ca. 400.000.000 kr).

Det er ikke svært at lave procentregning på disse tal, og det ses, at Det Grønlandske Hus får et urimeligt højt beløb af puljen, som jo i følge bemærkningerne til finansloven **KUN** skal bruges til aktivitets – og oplysningsarbejde og ikke til studenterhjælp mv.

Desuden deltager mange af denne gruppe bistandsværger i de af LPD holdte kurser.

(den 16. 18. november i år afholdes kursus i Kalundborg, hvor der er 8 med). I LPD` s bestyrelse sidder også en grønlander.

Dette har intet med misundelse at gøre, men handler blot om at bruge de sparsomt afsatte midler bedst muligt.

.....

Et nyt område er hele besøgsproblematikken for bistandsværgerne og patientrådgiverne. Af begge bekendtgørelser fremgår det, at både bistandsværger og patientrådgivere har **FRI og UHINDRET** adgang til både **MUNDTLIGT – SKRIFTLIGT og ved PERSONLIG fremmøde** at kontakte vores klienter og patienter, når det passer ind i Bistandsværgens og Patientrådgiverens dagligdag og der skal **IKKE** meldes ankomst inden besøg. (hvilket vi dog tit gør)

Næsten daglig får LPD meldinger om, at disse bestemmelser overtrædes og flere overlæger og afdelinger laver deres **EGNE** regler for begge grupper.

Specielt bistandsværgene bliver ofte groft generet ved besøg mv., hvor de tit nægtes adgang, hvis de ikke retter sig efter overlægens ” dekret”.

(der er ofte givet besked om, at patientrådgivere og bistandsværger skal betragtes som ”almindelige ” besøgende og ikke som loven foreskriver har ” advokatstatus”, når det gælder besøg).

Det kan ikke være meningen, at alt for mange på den måde hindrer meget seriøse mennesker i at passe deres arbejde. Ofte kører disse personer langt for at besøge en klient, hvilket næsten altid er tilfældet, når det gælder Sikringsanstalten i Nykøbing Sjælland.

Ydermere er det jo et meget beskedent beløb, disse mennekser får for at varetage ofte skrøbelige menneskers tarv og derved prøver at bevare en rimelig retssikkerhed for disse personer, når de ellers får lov at udføre deres job.

Det må være på tide, at der politisk gribes ind, så disse selvbestaltede ” konger ” en gang for alle kan blive fortalt, at loven også gælder for dem..

Tilsynet har lige været på uanmeldt besøg på Sikringen, som er en af de største syndere på dette område. (Læs medsendte bilag fra overlæge Per Balling).

Mange af disse kedelige episoder og store genr for begge grupper kunne undgås, hvis det endnu mere klart (åbenbart) af en bekendtgørelse – cirkulære eller andet blev **TYDELIGT** bekendtgjort, at begge grupper har status som advokat ved besøg og at den **FRIE og UHINDREDE adgang er gældende og hvad dette betyder i hverdagen.**

Da begge grupper (mest patientrådgiverne) jo skal besøge patienterne / klienterne, når en tvangsforanstaltning finder sted (lidt at ligne med Tilsynets opgaver), er det vigtigt, at vi kan komme frit og uhindret og uden at anmelde besøg. Vi skal jo også holde øje med ” **GOD SYGEHUSSTANDARD**”.

Vi skal altså i hverdagen bruge alle vores sanser ved besøg, så vorres patienters/ klienters **RETSSIKKERHED** kan blive så optimal som muligt.

Dette arbejde er der alt for mange, som pt. lægger os en hindring i vejen for at udføre og vi regner bestemt med, at Tilsynet vil være med til at afhjælpe dette problem, som slet ikke burde eksistere. (jf. bekendtgørelserne).

Nedenfor bringes to af de i skrivelsen nævnte bilag i afskrift, da jeg ikke kan scanne lige nu. De medbringes som originaler til mødet.

Overlæge Per Balling skriver i brev til Jan Labusz den 16. oktober 2012:
Vedrørende besøg på Sikringe:

Jeg er blevet gjort opmærksom på, at dine besøg fortsætter ganske sent ud på aftenen. Ligeledes kan jeg forstå på personalet, at dine besøg er uanmeldte.

Jeg skal henstille til, at du varsler dine besøg, således at patienterne kan være forberedte.

Med hensyn til besøgstiderne skal jeg informere om, at man ikke kan besøge patienter efter kl. 21.00 og at du skal gennemføre dine besøg før dette. Ved ankomst efter kl. 21.00 bliver besøgende ikke lukket ind.

Der henvises i øvrigt til den allerede udsendte besøgsfolder, som også er gældende for bistandsværger.

Underskrevet ,venlig hilsen , Per Balling, overlæge.

LPD`S kommentar til brevet:

Overlæge Per Balling har ganske misforstået, hvad en bistandsværgers opgaver er og hvad

der står i bekendtgørelsen om dette. Han sidestiller deslige bistandsværgeren med andre besøgende (familie mv.), idet besøgsfolderen også er gældende for bistandsværger. Han lægger på den måde en klar hindring i vejen for at bistandsværgeren kan udføre sit **LOVLIGE** arbejde.

Ud over ovennævnte verserer der sager omkring indkøb af slik til patienter , rygeforbud på værelserne (selv om arbejdstilsynet ikke har givet et sådant forbud) osv. Her er det igen overlæge Per Balling og den ledende overlæge Susanne Møller Madsen fra Afdelingsledelsen. Hele denne korrespondance har bistandsværge og patientrådgiver John Ahlfors tilsendt formanden for Tilsynet.

Et andet eksempel er fra Anstalten ved Herstedvester.

Det lyder sådan.

Retsbeskikkede bistandsværger.

Retsbeskikkede bistandsværger skal legitimerer sig som øvrige **BESØGENDE**.

Såfremt der ved første besøg **IKKE** foreligger en **BESØGSTILLADELSE** fra Anstalten skal værgebeskikkelse medbringes.

Herefter **BESØGSTILLADELSE** påført bistandsværge.

Retsbeskikkede bistandsværger skal som **HOVEDREGEL** besøge den indsatte i besøgsafdelingens åbningstid. Hvis dette ikke er muligt, **KAN** besøg foregå uden for almindelig åbningstid. Besøget vil i så fald finde sted i advokatrummet i administrationsbygningen.

Retsbeskikkede bistandsværger skal ikke kontrolleres i Kriminalregistret.

Denne skrivelse er udleveret til nogle bistandsværger, som kommer på Herstedvester.

LPD`S kommentar til skrivelser.

Her er igen et eksempel på, at en institution prøver at omgå reglerne og at besværliggøre bistandsværgerens arbejde trods de nklare regler i bekendtgørelsen.

Vi er **IKKE** almindelige **BESØGENDE**, men har en ganske speciel opgave, der er nedskrevet i loven.

Flere eksempler kan gives på mødet, hvis dette ønskes.

.....

Ud over ovennævnte problematikker er det nu nødvendigt at få revideret bekendtgørelserne, så de to grupper fremover kan få rimelige betingelser at arbejde under.

Mange afdelinger kan sagtens finde ud af at få et godt samarbejdsforhold til de to grupper til gavn for patienter og klienter. Der er dog desværre en del, som ikke kan klare, at vi som bistandsværger og patientrådgivere har nogle rettigheder, som skal overholdes til gavn for

vores klienter.

LPD håber meget på, (og deltager selvfølgelig gerne) at blandt andet det af regringen nedatte udvalg, som holder afholder debatmøde den 27. november, også vil se på de to gruppers område.

LPD ser frem til et godt møde.

Med venlig hilsen
Ole Kølle
Formand for LPD